

TELL-US
Pedagogische Dienstverlening

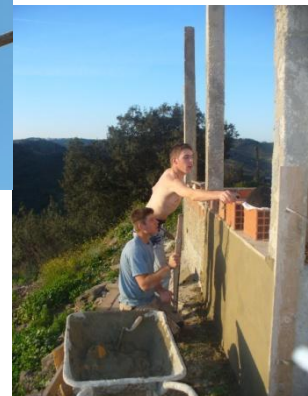
Jan Mulder
Stormpolderdijk 11b
2921 LK Krimpen aan den IJssel
Nederland
Tel. 0031 - 624471882
janmuld@gmail.com
www.tell-us.tv

Beschrijving van de intensief pedagogische begeleiding in Portugal

Goepsbegeleiding in
jongeren-
woongemeenschappen

Time - Out

Begeleid
wonen

Individuele
pedagogische
begeleiding

Wie wij zijn

Het ontstaan van "TELL-US"/ "Progresso"

Wij zijn een team van pedagogen, leraren, psychologen en therapeuten van verschillende nationaliteiten. Sinds de zomer van 2006 hebben we elkaar geregeld ontmoet om te praten over de kwaliteitsstructuren van jeugdhulpprogramma's in Portugal. Uit deze constante uitwisseling van ervaringen tussen medewerkers van intensief pedagogische projecten in Portugal en Nederland zijn een team en een begeleidingsconcept ontstaan, die voldoen aan de Duitse kwaliteitsstandaarden en veel onvolkomenheden van andere projecten in het buitenland uitsluiten. Tell-US werkt vanuit Nederland. Met maatwerkovereenkomsten betreffende gemeente, zorginstellingen en Jeugdbeschermers

In juli 2006 heeft dit team een Portugese vereniging zonder winstoogmerk opgericht met de naam "Progresso". Sindsdien begeleidt het team in Portugal moeilijk opvoedbare kinderen en jongeren. De hulpverlening wordt uitgevoerd in samenwerking met Duitse organisaties voor jeugdhulpverlening.

In September 2007 is na veel overleg en uitwisseling een samenwerking ontstaan tussen Progresso en TELL-US daar TELL-US het belangrijk vond om binnen een vorm van een wettelijk kader te kunnen werken met jongeren uit Nederland en Duitsland, alle jongeren vanuit Duitsland worden regelmatig bezocht door vertegenwoordigers van de Duitse jeugdzorg voor hun HPG gesprekken(hulp plan gesprek) mede door deze manier van werken en de constante transparantie van de projecten is er een borging van veiligheid van jongeren uit Nederland die in 1 van de projecten deelnemen. Ook is er regelmatig toezicht vanuit de Portugese overheden zoals de securanca social, CPJC(Portugese Jeugdbescherming) Lokale politie en Justitie.

Financiering van het Programma vindt plaats over het algemeen via een maatwerk overeenkomst met betreffende gemeente waar de jongeren staan ingeschreven, kan ook zijn met een PGB of in onderaannemerschap verwijzende zorg instantie.

Opmerking vooraf

"Alles, wat iemand ergens anders meemaakt, kan hij in principe ook thuis beleven. Anders gezegd: in een andere omgeving kan hij slechts datgene ervaren, waartoe hij innerlijk bereid is. In de eigen cultuur staan de ingesleten gewoontes van alledag vaak een open houding tegenover het andere in de weg. De toegang tot veel ervaringen wordt bemoeilijkt en onherkenbaar."

Heinrichs

Hans-Jürgen

(cultuurtheoreticus)

In onze intensief pedagogisch begeleiden projecten in Portugal vinden Duitse en Nederlandse kinderen en jongeren een stabiel kader om hun leven nieuw vorm te geven en hun eigen behoeften en individuele grenzen te leren waarnemen. Hier kunnen ze zelfvertrouwen, tolerantie, zelfstandigheid en moed ontwikkelen om een nieuwe weg in te slaan.

Intensief pedagogische jongerenwoongemeenschap “Monte da Lebre“, Gomes Aires (7 plaatsen)

De boerderij “Monte da Lebre“ omvat ca. 14 hectare en bevindt zich in een heuvelachtig landschap in de Alentejo in het zuiden van Portugal. Zeven kilometer verderop ligt een dorpje met ca. 450 inwoners, een stadje met ongeveer 3000 inwoners ligt op 18 km afstand.

Bij de boerderij hoort een houten woonhuis van 160 m² met een grote woonkamer met wintertuin, een grote woonkeuken, een provisiekamer, een badkamer, drie eenpersoonskamers, een kamer voor de begeleider en een terras. Op het terrein staan ook vijf houten huisjes en vier bungalows, een was en douche gebouw en een gereedschapsschuur. verder is er een paardenwei, een sport- en voetbalveld, een kippenhok, een varkenshok en twee meertjes.

In het dichtbijgelegen dorpje Gomes Aires zijn twee cafés, een bakker, een dependance van het gemeentehuis tevens cultureel centrum, een kerk, een begraafplaats, een voetbalveld, een kleuterschool een plek met tafels, om te barbecueën en een oude bron met een wasplaats.

Het leven van de inwoners kent een eenvoudige structuur. De manier waarop er van dag tot dag wordt geleefd is langzamer. Je zou haast denken dat de tijd hier is blijven stilstaan. De boeren van de omliggende boerderijen leven bijna uitsluitend van akkerbouw, veeteelt of de verkoop of ruil van zelfgeproduceerde levensmiddelen zoals schapenkaas, geitenkaas of honing. In het dorp werken de mensen als monteur, schilder, metselaar, herder, bakker, boer of meubelmaker.

1.2 Intensief pedagogische jongerenwoongemeenschap “Quinta do Cerro“, Santa Cruz (5 plaatsen)

De boerderij “Quinta do Cerro“ omvat ca. 87 hectare en ligt in een landelijk en rustig gebied in de bergen van de Alentejo. Het dichtstbijzijnde dorp, Santa Cruz, ligt op vijf kilometer afstand. Het stadje Almodôvar met ca. 3000 inwoners ligt 20 kilometer verderop en hoort bij het district Beja.

De boerderij is te bereiken via een landweggetje parallel aan het riviertje de Vascão, dat de grens vormt tussen de Algarve en de Alentejo. Voor drinkwater en water voor het sanitair enz. beschikt de boerderij over eigen bronnen. Elektriciteit wordt met zonnepanelen en een diesel stroomgenerator gegenereerd.

Op de Quinta do Cerro bevindt zich een woonhuis, met een grote woonkamer met wintertuin, een grote woonkeuken, badkamer, twee eenpersoonskamers, een tweepersoonskamer, een kamer voor de begeleider/kantoor en een terras. Verder zijn er op het terrein twee kleine houten huisjes, een werkplaats, werkruimten, paardenstallen en een paardenwei, een kippenhok, een picknickplaats direct aan de rivier en een kleine, zelf aangelegde, vijver direct naast het huis. Moestuin en boomgaard bieden de mogelijkheid tot gedeeltelijke zelfvoorziening en een bewuste voeding.

In het riviertje de Vascão, dat langs het terrein loopt kan worden gezwommen en gevist. Ook kan er worden gevaren met zelfgebouwde vlotten.

Het dichtbij gelegen dorpje Santa Cruz telt ca. 100 inwoners. Het beschikt over een café, een dependance van het gemeentehuis tevens cultureel centrum, twee kerkjes (waarvan een uit de 16e eeuw), een begraafplaats, een plek met tafels, om te barbecueën en een oude bron met

een wasplaats. Het pleintje voor het café is het middelpunt van het dorp en de bewoners treffen elkaar hier dagelijks.

1.3 Intensief pedagogische jongerenwoongemeenschap “Nova Sembla“, Semblana (5 plaatsen)

“Nova Sembla” is ca. 1 hectare groot en ligt in een idyllisch dal in de Alentejo in het zuiden van Portugal. Het ligt op 2 km van het mijndorpje Semblana. Het stadje Almodôvar met ca. 3000 inwoners ligt op 12 km afstand.

Langs de grens van het terrein loopt een klein beekje dat het land van voldoende water voorziet en de mogelijkheid tot verkoeling biedt. Er worden volop olijven, sinaasappels, citroenen, nectarines, granaatappels en mispels verbouwd. Verder zijn er zes bronnen op het terrein, een oud tuinhuis, vijf kleine houten huisjes voor de jongeren en een houten huis voor de begeleiders, twee wc- en douchegebouwtjes en een gemeenschappelijke verblijfsruimte annex keuken.

Het dichtstbij gelegen dorp, Semblana, telt ca. 300 inwoners en heeft een oude bakkerij, twee kleine supermarkts, twee café-restaurants, een geldautomaat, een dependance van het gemeentehuis tevens cultureel centrum, een gezondheidscentrum, een oude kerk en openbare toiletten en douches. De inwoners leven bijna uitsluitend van de landbouw, de productie van honing, of ze zijn werkzaam in de nabijgelegen kopermijn “Neves Corvo”.

2 Doelgroep

Ieder mens wordt beïnvloed door zijn omgeving. Veel kinderen en jongeren met wie wij werken zijn ingebed in een sociaal netwerk dat voor hen belastend is en niet bevorderlijk. Volgens de milieutheorie van Klawe en Berner leren deze kinderen en jongeren in deze omgeving te “functioneren”. Ze maken zich gedragspatronen eigen, waarmee ze zich in hun omgeving staande kunnen houden. Kinderen en jongeren uit probleemgezinnen, die al van kind af aan met geweld, misbruik in allerlei vormen of relatiebreuken zijn geconfronteerd, vertonen vaker gedrag dat door de maatschappij als problematisch wordt gezien. Voor sommige kinderen en jongeren is het in bepaalde omstandigheden zinvol uit deze vicieuze cirkel te stappen door tijdelijk radicaal afstand te nemen van hun oorspronkelijke omgeving en dus ook ergens anders te gaan wonen. (Berner/Gruhler, 1995, p. 27; Klawe, 2001, p. 63 e.v.)

Deelname aan een project in het buitenland is vooral dan nodig, wanneer het in het ouderlijk huis **escaleert** of de kinderen of jongeren in een instelling voor jeugdzorg “niet meer te handhaven zijn, omdat ze **”alle medewerking weigeren”**, “voortdurend ontwikkelingsgedrag vertonen”, “**zichzelf en/of anderen in gevaar brengen**” of “**weigeren naar school te gaan**”. Vaak zijn het kinderen en jongeren bij wie het volwassenen niet meer lukt om **grenzen** te stellen en die ook **geen inzicht** meer hebben in de gevolgen van hun grensoverschrijdend gedrag. Vaak ook zijn ze **ongrijpbaar** geworden, doen wat ze willen, gaan om met verkeerde “vrienden” en gebruiken drugs of alcohol. Het **gebrek aan perspectief** en de wens een sociaal aanvaardbare ontwikkeling mogelijk te maken, vormen het uitgangspunt voor deelname aan een intensief pedagogisch traject bij ons in Portugal.

Het project richt zich op kinderen en jongeren in de leeftijd van 12 tot 21 jaar en dan voornamelijk op jongeren:

- ☐ met bindingsstoornissen, problemen met het aangaan van relaties en andere sociaal-emotionele problematiek
- ☐ met stoornissen in de ontwikkeling van de persoonlijkheid
- ☐ met een achtergrond van misbruik en geweld
- ☐ met kenmerken van verwaarlozing en een totaal gebrek aan regels
- ☐ uit multiprobleem-gezinnen
- ☐ uit conflictvolle omgevingen die een bedreiging vormen
- ☐ met rechts-radicaal en extremistisch gedrag en bijbehorende denkwijzen
- ☐ met schoolaversie
- ☐ als verplichte voorwaarde bij opschorting van een voorwaardelijke jeugdstraf

2.1 Uitsluitingsgronden

Uitgesloten van opname zijn kinderen en jongeren:

- ☐ met een zeer zware verslaving die het dagelijkse leven beïnvloedt
- ☐ die geestelijk of meervoudig gehandicapt zijn
- ☐ met psychiatrische stoornissen, die in dit kader niet kunnen worden opgevangen

2.2 Wettelijke basis Progresso

De wettelijke basis voor onze Duitse jongeren wordt gevormd door §27 lid 2 en de paragrafen 34, 35, 35a en 41 van de Duitse wet op de kinder- en jeugdhulpverlening (KJHG, SGB VIII) en §10 en §12 lid 2 van het Duitse JGG (jeugdstrafrecht).

2.3 Wettelijke Basis TELL-US

Volledige vrijwilligheid met verwijzing van Jeugdzorg, jeugdconsulent maatwerk voorziening betreffende gemeente

3 Doelstellingen

Onze globale doelen zijn:

- ☐ zorgen dat de situatie van de kinderen en jongeren **niet verslechtert**
- ☐ **verbetering** van de sociale, fysieke en psychische situatie en
- ☐ het ontwikkelen van een globaal **levensperspectief**

Aan de hand van de hierboven geschetste probleemsituaties werken we met de kinderen en jongeren aan de volgende doelstellingen:

- ☐ versterking en vergroting van het gevoel van eigenwaarde, van het zelfvertrouwen en zelfbewustzijn
- ☐ ontwikkeling van zelfstandigheid in het denken, leren, handelen en werken
- ☐ aanvaarding van verantwoordelijkheid voor het eigen leven
- ☐ bevordering van communicatieve eigenschappen en bindingsvermogen
- ☐ opbouw van solide relaties (vertrouwen, op elkaar kunnen rekenen, angst reduceren)
- ☐ bevordering van de sociale competenties
- ☐ verwerken van negatieve ervaringen in het verleden
- ☐ kennismaken met nieuwe handelingsstrategieën
- ☐ aanleren van strategieën voor het oplossen van conflicten (nader bespreken van crisis- en probleemsituaties)
- ☐ constructieve omgang met kritiek en lof
- ☐ eigen behoeften, gevoelens en individuele grenzen leren zien
- ☐ versterken van de zelfcontrole
- ☐ respect en tolerantie ten opzichte van andere culturen en levenswijzen
- ☐ behalen van een schooldiploma
- ☐ beroepsoriëntatie

4 Begeleidingsfasen

4.1 Fase 0 – Voorbereidingsfase

Het is noodzakelijk dat de hulp vooraf met alle directe en indirecte belanghebbenden zorgvuldig wordt besproken en voorbereid.

Hiertoe worden op verzoek van het Bureau Jeugdzorg of op aanbeveling van de aanbieder in eigen land van een passende begeleiding in het buitenland, het project, de inhoud van de begeleiding en de begeleidingsmogelijkheden, de opnamevoorwaarden, enz., aan het desbetreffende Bureau Jeugdzorg geschetst.

Belangrijk is dat de pedagogisch medewerkers van de aanbieder in eigen land al vooraf op de hoogte worden gesteld van gedragskenmerken die het kind of de jongere vertoont (het gaat dan om persoonlijkheidskenmerken, gezinssituatie, sociale context, biografische

bijzonderheden, enz.). Aan de hand van al beschikbare documenten en door middel van gesprekken met Jeugdzorg en het systeem van herkomst maken de medewerkers zich vertrouwd met de achtergronden van problematiek, met de omgeving en het sociale milieu van het kind of de jongere. Op grond hiervan wordt ingeschat of en voor **welke soort begeleiding in Portugal** het kind of de jongere geschikt is.

Fase 1 – Erkennen en accepteren van gezag (duur min. 7 weken)

Kinderen of jongeren met **zware en/of multiple gedragsproblematiek**, die onder groeps- of individuele begeleiding geplaatst kunnen worden, moeten allereerst fase 1 en 2 doorlopen, omdat anders het gevaar bestaat dat de groep/het gezin uit elkaar valt en/of de voortgang van de ontwikkeling van andere jongeren bedreigd wordt.

Fase 1 wordt omschreven als de fase van "aanvaarding en erkenning van gezag". De fundamentele regels en structuren in de omgang met volwassenen moeten hier worden aangeleerd.

Fase 1 begint met een "zero tolerance", waarbij de begeleiders op ongewenst gedrag reageren op een manier die voor de jongere duidelijk en voorspelbaar is. Doel is om de kinderen en jongeren te helpen inzien, dat hun gedrag en beslissingen gevolgen hebben, maar dat ze niettemin deze gevolgen in de hand kunnen houden. De jongeren moeten begrijpen, dat ze hun eigen aandeel hebben in en de verantwoordelijkheid dragen voor hun gedrag, waarop sancties of een beloning kunnen volgen. Bijzonder aan deze fase is dat de jongeren ervaren dat enkel hun gedrag wordt afgewezen en niet zichzelf als persoon.

In hun nieuwe leeromgeving moet de jongeren leren bewust "goed" om te gaan met hun gevoelens, gedachten en emoties. Ze moeten leren met hun begeleiders over hun problemen te praten en inzien dat problemen ook zonder alcohol, drugs of geweld opgelost kunnen worden.

Het project biedt de jongeren een veilige omgeving, met andere woorden, een duidelijke en ondubbelzinnige structuur in het dagelijkse leven, die de jongeren de mogelijkheid geeft zich aan gezag, regels en verplichtingen te onderwerpen. Verantwoordelijkheid voor zichzelf ("Ik ben verantwoordelijk voor mijn leven"), alsook eigen beslissingen nemen, zijn fundamentele richtlijnen in deze fase. Door ervaringen wordt het de jongere duidelijk dat hij of zij andere beslissingen met betrekking tot het eigen gedrag moet gaan nemen (zelfbeschikking - identiteit - controle).

Het doel van deze fase wordt bereikt wanneer de jongeren door duidelijke grensbepalingen leren om zich te houden aan regels en structuren, opgelegd door de volwassenen, en ook de noodzaak hiervan inzien.

Indien een jongere niet bereid is om zijn agressief gedragspatroon tegenover volwassenen in deze fase te veranderen, dan heeft TELL-US/Progresso het recht om de jongere terug te sturen.

In fase 1 is er niet voorzien in onderwijs. Dit is een privilege voor de jongeren na een succesvolle afsluiting van de eerste fase.

Fase 2 –Consolidatie van de aangeleerde structuur (duur min. 16 weken)

Deze fase moet de jongeren ertoe in staat stellen, de aangeleerde gedragspatronen in een gecontroleerde omgeving in het dagelijkse leven toe te passen en te versterken en daarnaast hun eigen identiteit te vinden en te beleven. De jongeren hebben veel tijd nodig om hun aangeleerde gedragspatronen van fase 1 te verinnerlijken en oude gedragspatronen te laten vallen.

Jongeren zich steeds sterker bewust laten worden van hun gedachten en gevoelens en van hun eigen gedrag staat centraal in deze fase. Door diepgaander gesprekken, reflecties en analyses wordt aan de gewijzigde gedragspatronen van de jongeren meer betekenis gegeven. Versterking van deze patronen vindt plaats door ze verder inhoud en vorm te laten geven.

De jongeren krijgen in deze fase meer inzicht in hun eigen gedrag, omdat ze voortdurend met hun eigen gedrag geconfronteerd worden (bijv. Wat was je eigen aandeel in deze gebeurtenis? Wat had je anders kunnen doen? enz.).

Deze fase is voor de jongeren erg moeilijk, omdat ze met hun eigen onvermogen geconfronteerd worden, maar ook met hun eigen mogelijkheden en kwaliteiten.

Deze fase wordt aangeduid als de beloningsfase, omdat de jongeren privileges kunnen verdienen. In een gecontroleerde leersetting met strenge voorschriften, regels en verplichtingen, beginnen ze hun eigen autonomie te versterken.

Het einde van fase 2 is bereikt, wanneer de begeleiders er vast van overtuigd zijn, dat de doelen van de fase zijn bereikt. Nu pas is aan de basisvoorwaarde voldaan om individuele begeleiding te krijgen.

Fase 3 – Vertrouwen (begeleid wonen/individuele begeleiding) (duur min. 16 weken)

In deze fase moet de jongere **stap voor stap** leren verantwoordelijkheid voor zichzelf en zijn omgeving te nemen.

De jongeren moeten leren dat hun gedrag, hun gedachten en hun eigen gevoelens deel van henzelf zijn. Het is niet alleen de fase van vertrouwen, maar ook de fase van beslissingen ("Kan ik zelfstandig afstand nemen van mijn oude gedrag en het nieuw aangeleerde gedrag toepassen?"). Ook in deze fase worden de jongeren direct geconfronteerd met hun eigen gedrag, de ervaringen die ze opdoen en de beslissingen die ze nemen.

Als een jongere in fase 3 komt, kan het project verdergaan op de projectlocatie waar de jongere zich dan bevindt, maar er kan ook worden gekozen voor begeleid wonen of individuele begeleiding.

Individuele pedagogische gastgezinnen

Voor jongere kinderen die op de langere termijn niet geschikt zijn voor een groepsproject is er voorzien in individuele pedagogische begeleiding in een gastgezin.

TELL-US werkt samen met verschillende begeleidingsgezinnen in landelijke rustige gebieden in de Algarve en de Alentejo. Het kind of de jongere woont hier met zijn begeleiders, soms ook met hun kinderen, in een gezamenlijk huishouden.

In een angstvrije sfeer krijgt het kind of de jongere de kans een **stabiele relatie** op te bouwen. Het **dagelijks leven** is **helder gestructureerd**. Alle dagelijkse werkzaamheden worden gezamenlijk uitgevoerd, hierbij moet men denken aan werkzaamheden in en om het huis en eventueel ook op het land.

Net als in de woongemeenschap voor jongeren volgen de kinderen en de jongeren onderwijs via een afstandsonderwijsprogramma of door ter plaatse een internationale school te bezoeken indien mogelijk en wenselijk. Zo kunnen ze na terugkeer in hun eigen land gemakkelijk weer de aansluiting in het reguliere onderwijs vinden.

Fase 4 – Afscheid / Voorbereiding op de terugkeer (Duur ca. 4 weken)

In deze fase treft de jongere in zijn ELP (Ervarend Leren Programma) de laatste voorbereidingen voor zijn terugkeer.

De terugkeer wordt voorbereid en uitgevoerd samen met de verantwoordelijke instantie in het land van herkomst, in overleg met Verwijzer, Jeugdzorg, Jeugdbeschermer het gezin en met de eventuele voogd of pleegouders. De verantwoordelijke organisatie in het land van herkomst werkt mee aan de overdracht en de aansluiting op de situatie in het land van herkomst.

Doel is voor de jongere een vloeiende overgang tussen het leven in Portugal en zijn re-integratie in zijn eigen land mogelijk maken. De jongere moet hieraan actief deelnemen, zodat hij vol vertrouwen naar een nieuw leven, in zijn oude omgeving, kan terugkeren. Tijdens de fase van de concrete organisatie en voorbereiding op de terugkeer naar het eigen land, bevindt de jongere zich in een mentaal-emotioneel loslatingsproces, dat door hem als positief moet worden ervaren.

Daarom is het belangrijk ervoor te zorgen, dat de bij ons doorgebrachte tijd gezamenlijk met alle belanghebbenden wordt nabesproken en afgesloten. Tegelijkertijd moet de nieuwe fase van het leven van de jongere als "openstaande deur" worden gezien die toegang geeft tot een ander scala aan mogelijkheden.

Pedagogische en therapeutische doelen in de praktijk

Voordelen van begeleiding in Portugal

De radicale breuk met het milieu waarin de jongere tot nu toe verkeerde is een katalysator die een inhoudelijke en een theoretische afstand bij de kinderen/jongeren in gang zet. Hierdoor wordt het mogelijk uit oude handelingspatronen te ontsnappen en beter afstand te kunnen nemen van bepaalde zaken en problemen. Ook wordt door de afstand in ruimte en tijd tot het dagelijkse leven mogelijk in een nieuwe omgeving heel andere ervaringen te hebben en uitdagingen aan te gaan. Hierdoor groeien de kinderen en jongeren en ze winnen aan **zelfvertrouwen** en **zelfstandigheid**.

Bij de kinderen en jongeren gaat het er voornamelijk om dat er afstand wordt gecreëerd tot het milieu van herkomst dat in gevaar is, dat het mogelijk wordt nieuwe leerprocessen in gang te

zetten en dat het teruggrijpen op oude denk- en gedragspatronen moeilijk wordt gemaakt. Die hebben immers in Portugal nauwelijks nog een functie. Ook kan het een goede voorbereiding voor de jongeren zijn om zich bij negatieve invloed vanuit het gezin, los te maken van het ouderlijk huis, voor zover terugkeer in het gezin geen optie is.

Een andere cultuur

De contrasten tussen het eigen land en de vreemde cultuur in Portugal vormen een deel van het doel en worden gebruikt bij het werken met de jongeren.

De taalbarrière en de onbekende omgeving en cultuur bieden een kans om kinderen en jongeren die problemen hebben met het aangaan van relaties toch een **emotionele toegang** te creëren voor de volwassen begeleiders. Door stap voor stap de taal te leren vinden ze langzaam hun plekje tussen de Portugese dorpsbewoners. De ervaring leert dat het ongeveer zes maanden duurt voor iemand het Portugees op basisoniveau beheerst en zich verstaanbaar kan maken.

De sociale omgeving speelt in de Alentejo een belangrijke rol, men is hier immers vaak op elkaar aangewezen. De saamhorigheid onder de bewoners van de verschillende dorpjes is veel intensiever dan men uit Duitsland of Nederland gewend is. Het is ook logisch, omdat het eerstvolgende stadje vaak een heel aantal kilometers ver is. Deze afstanden bevorderen de onderlinge en constructieve afhankelijkheid. Hierdoor leren de kinderen en jongeren **andere mensen te vertrouwen** en ze leren **op elkaar te rekenen**. Ze ontwikkelen **zelfbewustzijn** en ervaren dat ze ook in het middelpunt kunnen staan, zonder daarvoor negatief gedrag te hoeven vertonen. Door de intensieve sociale contacten, de zeer geringe anonimiteit en de gastvrijheid kunnen de kinderen en jongeren snel hun draai vinden, worden ze ook snel opgenomen en ervaren ze het "vreemde" al snel als een stukje thuis. Dit versterkt het gevoel van eigenwaarde, want als "als vreemde zijn de jongeren interessant en worden ze niet meteen gediscrimineerd." (Roeloffs, 2001, p. 37) Heel positief is dat de jonge mensen hier worden geaccepteerd zoals ze zijn, hun problematische verleden speelt eerst even geen rol!

Niet aan de situatie kunnen ontsnappen

De geïsoleerde ligging en de onbekende geografische omstandigheden zijn **gunstige therapeutische en pedagogische condities**. Zo kunnen namelijk de **communicatievaardigheid** en het vermogen **relaties aan te gaan** gestimuleerd worden. De geïsoleerde ligging van de projectlocatie staat garant voor de permanente aanwezigheid van alle kinderen en jongeren. **Weglopen** is gezien de bovengenoemde ligging en de vreemde cultuur en taal nauwelijks een optie. (Günder, 1995, p. 329) Hierdoor zijn de kinderen en jongeren gedwongen **in conflictsituaties en crises de confrontatie met de problemen** aan te gaan. Ook kan het een kans zijn om relaties te intensiveren en de ander intensiever waar te nemen.

Bovendien is het lastig zich te onttrekken aan de consequenties van het eigen handelen.

Leven in eenvoudige omstandigheden en structuren

De streek rond de boerderijen ligt ver van toeristische gebieden, is prikkelarm en zeer dun bevolkt. De projectlocatie en de natuur in al haar verscheidenheid bieden ruimte voor zowel beweging als rust. Ze stimuleren dat er een band met de boerderij en de pedagogische medewerkers wordt opgebouwd en zorgen voor concentratie op het eigen

ontwikkelingsproces. Het palet aan begeleiding is gebaseerd op de heilzame werking van het reduceren van schadelijke prikkels.

De kinderen resp. jongeren wordt een bescheiden en beperkt leven voorgeleefd, waarin er onderlinge verbondenheid is en het normaal is dat je elkaar helpt en steunt. Door de andere cultuur en levenswijze in Portugal, vooral in deze regio, leren de jongeren **respect** en **tolerantie** te hebben tegenover personen die anders leven dan zij het van huis uit gewend zijn. Dit alles wordt gerealiseerd in een positieve afhankelijkheid van de maatschappij en van de volwassenen.

De Alentejo geldt als een van de armste regio's van Europa. De kinderen en jongeren ervaren dus een andere wereld met volkomen andere normen en waarden. Omdat ze in relatief bescheiden omstandigheden leven zonder centrale verwarming, gedeeltelijk zonder media, geen computerspelletjes enz., worden de verschillen met Nederland of Duitsland duidelijk zichtbaar. De jongeren worden gedwongen. Door de ontbrekende afleiding van televisie of computer bijvoorbeeld, zich op een andere manier bezig te houden. Bijvoorbeeld door zelf iets te doen of samen met de pedagogisch medewerkers. Sociaal handelen en het gezamenlijk iets doen worden een voorwaarde die de sociale competentie ondersteunt.

Ook leren kinderen en jongeren de waarde van geld kennen en met geld om te gaan, Ze ervaren immers hoe moeilijk het is om in de Alentejo geld te verdienen.

De rol van de pedagogen

In Portugal is de rol van de pedagogen anders, want ze staan niet buiten de situatie, maar nemen zelf deel aan het sociale ontwikkelingsproces. Niet alleen de kinderen/jongeren hebben hun leven in hun land van herkomst tijdelijk opgegeven; een groot deel van de pedagogen die bij het project werkzaam zijn, heeft hetzelfde gedaan. Ook zij wonen in vergelijkbare omstandigheden en ze moeten zich in bepaalde situaties schikken. De ongewone omstandigheden (het klimaat, de afgelegenheid) die een beroep doen op de capaciteiten van de zowel de jongeren als van de pedagogen, vormen voor beide groepen een uitdaging. Er wordt een kader geschapen dat het **gezamenlijk iets doen en saamhorigheid** thematiseert.

De natuur als leer- en leefomgeving

In Duitsland en Nederland gaan er steeds meer mogelijkheden verloren om in een natuurlijke omgeving bezig te zijn en de vrije tijd door te brengen. Dat is bijvoorbeeld te zien aan de toenemende hoeveelheid asfalt in de stedelijke gebieden. Ook verdwijnen er steeds meer stukjes 'wilde ruimte', 'landjes' waar kinderen kunnen spelen en het weinige groen dat er is, is meestal omsloten door hekken en biedt slechts beperkt mogelijkheden om je eens helemaal uit te leven. (Witte, 2002, S. 36)

In Portugal is de natuur een eindeloze bron, een omgeving waarin kinderen en jongeren hun gang kunnen gaan en van alles kunnen proberen en ontdekken. De weinig complexe landelijke omgeving stelt makkelijk te begrijpen eisen aan de jongeren. Door dit prikkelarme kader worden kinderen en jongeren niet steeds uitgedaagd. Ze kunnen zo dus **een weg vinden om zichzelf te beleven en toegang tot hun eigen gevoelens** te krijgen.

Bovendien leer je door het leven midden in de natuur met alternatieve energiebronnen een bewust ecologische levensstijl, die dwars tegen het aangeleerde gebruikelijke consumptiegedrag in gaat. Ver weg van de ingesloten consumptie en afleidingsmogelijkheden en ver weg van de vertrouwde negatieve invloeden van de omgeving, hebben de kinderen en jongeren de kans **oog te krijgen voor hun eigen behoeften en hun individuele grenzen en nieuwe manieren van leven te leren kennen**. Hierbij staan ze niet bloot aan de "gevaarlijke"

nabijheid van hun eigen omgeving van herkomst en kunnen de kinderen en jongeren zich heroriënteren en nieuwe **perspectieven** voor zichzelf **vinden**. De prikkelarme omgeving biedt hun de mogelijkheid zich beter op de aangeboden zaken te concentreren.

Vrijetijd pedagogische projecten

Op de boerderijen worden met de begeleiders vrijetijd pedagogische projecten gedaan. Een belangrijk doel daarbij is de kinderen en jongeren **grenservaringen** te **laten opdoen** zonder een enorme hoeveelheid prikkels van buitenaf en zonder dat er verdovende middelen aan te pas komen.

Deze projecten vinden uitsluitend plaats in de natuur of in de ontmoeting met de natuur en gaan over het beleven en handelen van **uitdagingen**, **avonturen** en intensieve **gezamenlijke belevenissen**. In het kader van een vrijetijd pedagogisch project heeft de jongere de mogelijkheid zichzelf nieuw te ervaren en nieuwe zienswijzen en inzichten op te doen. Moeilijke situaties de baas worden en trots zijn op deze prestatie kunnen als model en als energie voor het leven van alledag worden gebruikt. Tijdens deze projecten ervaart de jongere dat het mogelijk is om **problemen die zich voordoen** met **oplossingen** aan te pakken. Het aannemen van nieuwe uitdagingen en de nieuwe ervaringen versterken het zelfbewustzijn van de kinderen en de jongeren. Oude ingesleten gedragspatronen kunnen worden afgelegd en er kunnen nieuwe toegangsmogelijkheden worden gecreëerd.

Het kader van vrijetijd pedagogisch projectwerk helpt vaak bij het opbouwen van een band tussen het kind/de jongere en de opvoeder, of het kan helpen de **relatie** te **verdiepen** en te **versterken**.

Vrijetijd pedagogische projecten worden afhankelijk van de situatie individueel gedaan of in een klein groepje. In een groepje komt het vaak tot intensieve gezamenlijke ervaringen en de **sociale banden** tussen de groepsleden **worden steviger**. De kinderen en jongeren maken in de groep onbekende situaties mee, ze moeten bepaalde opdrachten gezamenlijk uitvoeren en daarbij **versterken** ze hun **vaardigheid om in een team te werken**. Vaak worden de banden tussen de groepsleden dieper.

Activiteiten op het gebied van de vrijetijdspedagogiek zijn bijvoorbeeld strandwandelingen met een overnachting in een tent en zelf voor het eten zorgen, kanotochten of met een vlot de rivier op, kamperen, wandelen, vissen, paardrijden, klimmen, of meerdaagse tochten per fiets of kano. Deze activiteiten worden in de vakanties of in de weekenden ondernomen.

Sportmogelijkheden zoals tennis, lichte atletiek, voetbal, zwemmen, fitness, judo, skatehockey, basketbal of volleybal zijn aanwezig in het sportcentrum in de stad, twintig kilometer verderop.

Projecten rond verschillende ambachten

Door het zeer droge klimaat leeft men grotendeels buiten in de natuur. Dit biedt de jongeren de mogelijkheid wegwijz te raken in het veelzijdige werk op de boerderij. Hierdoor leren ze ook enkele **ambachtelijke vaardigheden**, trainen ze uithoudingsvermogen en hun fysieke conditie en leveren ze een belangrijke bijdrage aan de gemeenschap. Door het plannen en uitvoeren van kleine projectjes in huis of tuin moeten de jongeren leren **zelfstandig** en met **gevoel voor verantwoordelijkheid** te werken.

Dieren

Door de dieren op de boerderij (paarden, honden, katten, kippen) kunnen de kinderen en jongeren leren **verantwoordelijkheid** voor een ander levend wezen te dragen. Een belangrijk aspect bij het werk met dieren is het werken aan de relatie tussen het kind/de jongere als het gaat om **emotionele en sociale behoeften**. Vooral wanneer jonge mensen problemen hebben met het ontwikkelen van **vertrouwen** in anderen, kan het dier een sleutelfiguur worden. De omgang met dieren kan op deze manier een mogelijke toegang zijn tot de gevoelswereld van de jongere.

Ons werk met paarden verdient bijzondere aandacht. Jongeren met emotionele en sociale stoornissen hebben vooral in de omgang met paarden de mogelijkheid relaties opnieuw te beleven. Paarden treden een mens zonder vooroordelen tegemoet. Ze bevoordelen of benadelen niemand en zijn nooit berekenend. Paarden reageren altijd meteen op de actuele situatie en zo ontstaat er voor de jongere een directe samenhang tussen oorzaak en gevolg. De relatie tussen mens en paard bestaat uit respect en vertrouwen. De jongere moet deze beide eigenschappen verwerven om een positieve relatie tot het dier te kunnen ontwikkelen. Bovendien vraagt de omgang met paarden een even zelfverzekerd als zelfbewust optreden van de jongere, wat een goede uitwerking kan hebben op andere levenssferen. Paarden onderzoeken van nature elke keer opnieuw het gedrag van degene met wie ze te maken hebben en zo krijgen kinderen/jongeren na elke mislukking ook steeds weer de kans om een succeservaring met het paard te hebben. Bovendien zijn paardrijden en het verzorgen van het paard goed voor de ontwikkeling van de **waarneming van het zelf en van de ander** en van het **lichaamsbewustzijn**.

Psychologische en therapeutische begeleiding

Tijdens het verblijf in Portugal krijgt het kind of de jongere, afhankelijk van wat er nodig is, therapeutische begeleiding en ondersteuning. De sessies met de therapeuten (paardrijtherapeut, ergotherapeut, psychotherapeut, EMDR en Cref therapeut enz.) vinden geregeld plaats en worden gehouden in Portugal. Naast de individuele doelstellingen van ieder kind en iedere jongere binnen het project, gaat het bij de therapeutische begeleiding vooral om de stabilisering van de persoonlijkheid door conflictsituaties te verwerken, angsten en schuldgevoelens af te bouwen en een toename van het gevoel van eigenwaarde en het gedragsspectrum. Ook wordt er gewerkt aan het ontwikkelen van belangstelling, motivatie en positieve levensinstelling.

Bij onze oplossingsgerichte manier van werken wordt toch ook altijd het gezin van de ons toevertrouwde jongere betrokken. Dat het kind of de jongere langere tijd van huis is, verandert niet alleen het leven van de jongere zelf. Ook het gezin van herkomst merkt dit heel duidelijk. De bijzondere situatie waarin een gezin zich bevindt als een van de kinderen lange tijd ver weg is, is tegelijkertijd een kans. Door de veilige omgeving waarin de therapie plaatsvindt, zijn veel gezinnen wel bereid een hulpverleningstraject in te gaan. In zulke gezinsgesprekken gaan in eerste instantie over wat de gezinnen nodig hebben en wat hun op het hart ligt.

Doelen van gezinstherapie aan huis zijn o.a.:

- Zichtbaar maken van aanwezige mogelijkheden de eigen verantwoordelijkheid te versterken

- In gang zetten van een ontwikkelingsproces binnen het gezin dat de zelfredzaamheid activeert en aanzetten tot oplossingen activeert, ondersteunt en verdiept, zodat er veranderingen in het gezinssysteem mogelijk worden
- Ondersteuning van de opvoedkwaliteiten
- Opbouw en verbetering van de relatie met het kind in het buitenland binnen het gezin en tussen het gezin en de sociale omgeving.
- Stimulering van de communicatiestructuren
- Aanzet tot een goede omgang met elkaar, vooral met het kind in Portugal
- Erkennen van problemen en grenzen met betrekking tot de omgang met het kind
- In schatting en beslissingen over de terugkeeropties

In een transparante uitwisseling van gedachten ervaren de kinderen/jongeren dat niet bij hen alleen de gehele verantwoordelijkheid voor conflicten wordt gelegd. Het gezin neemt zelf, door de veranderingen, ook een zichtbaar deel van de verantwoordelijkheid op zich voor de bestaande conflictueuze gezinssituatie. Hierdoor kan de kwaliteit van het contact tussen het kind/de jongere en het gezin gedurende het project in het buitenland beter worden.

Het voornaamste doel is het gezinssysteem in tact te houden en de periode van scheiding voor het gezin te zien als **kans voor verandering** en niet als misluking. Dit proces moet in gang worden gezet en begeleid door gezinstherapeutisch werk.

Gezinstherapie aan huis is een aanbod waarvoor extra kosten moeten worden gemaakt en het wordt alleen, in de vorm van specialistische uren, gefinancierd als de noodzaak ervan is vastgesteld in overleg met het verantwoordelijke Bureau Jeugdzorg.

Gezinswerk

Het begeleidende proces in het gezin van herkomst moet, voor zover mogelijk en wenselijk voor de jongere die we onder onze hoede hebben, worden aangevuld met deelname aan het hulpverleningsproces. Dit is te realiseren door:

- een passende communicatie (regelmatig telefonisch contact, gecontroleerd briefcontact, foto's, filmpjes)
- deelname resp. medewerking aan de planning van de hulpverlening en aan de planningsgesprekken
- gezinsprojecten

Een gezinsbezoek is een fundamenteel bestanddeel van ons concept en vindt, als dit pedagogisch en therapeutisch gezien zinvol is, meerdere malen per jaar plaats (behalve in fase 1). Deze gesprekken moeten worden afgestemd met de medewerkers, Jeugdzorg, de verantwoordelijke organisaties voor jeugdhulpverlening in Nederland en het gezin zelf.

Gezinsprojecten geven ons waardevolle kijkjes op de communicatiestructuren waarmee de jonge mensen zijn gesocialiseerd. Ook bieden ze ons een goede observatiemogelijkheid en gelegenheid voor interventies om structuren te herkennen, bewust te zien, te controleren en te veranderen.

Bij een door ons georganiseerd gezinsproject is er gedurende twee tot zes dagen minstens een pedagogisch medewerker aanwezig om het gezin te begeleiden.

De activiteiten en regels, de individuele en gezinsdoelen voor de lange termijn, en de passende specifieke en globale doelen voor dit projectkader worden gezamenlijk opgesteld en getoetst. In het kader van een doelgerichte en confrontatieve interactie spelen gesprekken altijd een grote rol. Ze hebben een belangrijke functie bij de reflectie op het werk, zowel van de kant van het gezin als van de kant van de begeleiding.

Crises worden gezien als een kans om de energie die erbij vrijkomt om te zetten in constructieve communicatievaardigheid. Door het contact met het gezin in een omgeving die voor het kind of de jongere al een vertrouwd sociaal-pedagogisch kader is, leren ze dat het samenzijn met meer begrip en minder conflicten kan verlopen als iedereen zijn steentje daaraan bijdraagt.

Onze ervaringen tonen aan dat het nuttig en stimulerend is meer gezinnen tegelijkertijd op de projectlocatie uit te nodigen. De gezinnen kunnen dan onder elkaar ook spreken over hun problemen en ervaringen en ze voelen zich met hun zorgen niet zo alleen.

De vlucht en de verblijfskosten voor het familiebezoek worden door de ouders zelf gefinancierd.

Dagstructuur

De dagelijkse structuur is niet speciaal ingericht op avonturen en spectaculaire activiteiten. We hechten bewust waarde aan een georganiseerd verloop van de dag, waarin het dagprogramma soepel kan verlopen en de kinderen en jongeren de mogelijkheid hebben hun eigen leven beter te organiseren en te structureren.

In het kader van de pedagogische verantwoordelijkheid en de controlerende taak van de begeleiders en vanwege de transparante regels organiseren en verantwoorden de kinderen en jongeren belangrijke onderdelen van de dagelijkse gang van zaken op de boerderij zelf. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om:

- ☐ het schoonmaken van de eigen kamer, de gemeenschappelijke ruimtes, de zorg voor de buitenruimte en de was
- ☐ eenvoudige klusjes in en om huis
- ☐ de zorg voor de dieren, de tuin en de planten
- ☐ boodschappen doen, koken en de huishouding organiseren
- ☐ een invulling geven aan de eigen vrije tijd

Om in de onderlinge afhankelijkheidsrelatie van groep en individu evenwicht te behouden in de verschillende behoeftes worden al vanaf het begin van de begeleidingsrelatie samen met de jongere individuele doelen en de te nemen stappen om ze te bereiken geformuleerd en opgeschreven. Deze moeten natuurlijk passen binnen het kader van de huisregels en de samenstelling van de groep. Afhankelijk van de persoonlijke capaciteiten en het

reflectievermogen vindt een regelmatige evaluatie plaats, bijvoorbeeld in de vorm van een puntenplan, in een individueel gesprek of in de groep.

In de gezamenlijke groeps gesprekken die eens per week plaatsvinden hebben de kinderen en de jongeren de mogelijkheid hun visie te geven op het leven in deze kleine gemeenschap en problemen hierbij te benoemen. Dit wordt ook van hen verwacht. De begeleiders doen dit ook vanuit hun perspectief en geven zo belevenissen en interacties van de afgelopen week een duiding. Problemen in de groep worden gethematiseerd of bijvoorbeeld de planning en de organisatie van activiteiten in de vrije tijd, zoals uitstapjes, acties en projecten van de komende week wordt besproken.

De maaltijden worden samen klaargemaakt en ook gezamenlijk genuttigd.

De vrije tijd kan individueel worden ingevuld, bijvoorbeeld met lezen, muziek luisteren, samen spelen, knutselen en creatief bezig zijn, wandelen, sport winkelen, huiswerk, verzorgen van de dieren enz. We vinden het belangrijk dat de jongeren regelmatig sportief bezig zijn. Dit is ook iets wat ze samen kunnen doen. Bij de door ons georganiseerde variatie aan activiteiten gaat het om het verkennen van de omgeving en de natuur door middel van uitstapjes, fiets- en kanotochten, wandelingen, spelletjesmiddagen en sportwedstrijdjes voor de hele groep.

In de verschillende vakanties organiseert TELL-US **Camping- en werkprojecten**. Tijdens zulke projecten moet de groep voor zichzelf zorgen in zeer basale omstandigheden. Hiervoor is het noodzakelijk dat de groepsleden elkaar steunen. De basisbehoeften van de mens als water, voedsel, een dak boven het hoofd en beweging om warm te blijven staan daarbij centraal. In deze “uitzonderingstoestand“ focussen we op instelling en gedrag met name bij het elkaar ondersteunen en helpen en het functioneren in deze zeer eenvoudige omstandigheden. Ook kijken we naar hoe de groepsleden met elkaar omgaan. Meer geciviliseerde behoeften als technische snufjes, Coca-Cola, make up of haren verven raken bij alle deelnemers op de achtergrond. We vinden het belangrijk dat de jongeren van tijd tot tijd in een situatie terechtkomen waarin ze zich kunnen identificeren met wat ze met hun eigen handen hebben gemaakt en met hoe ze in de groep interacteren. In de dagelijks plaatsvindende groeps gesprekken leren de individuele deelnemers door de eerlijkheid en tolerantie ten opzichte van elkaar zich zelf een stuk beter kennen. Ze raken gemotiveerd hun slechte gedrag nog eens onder de loep te nemen en te veranderen.

Het ontbreken van positieve rituelen in het leven van kinderen en jongeren veroorzaakt vaak excessen (zoals geweld of het gebruik van verslavende middelen). De door ons ingestelde rituelen symboliseren stappen in de ontwikkeling, bieden veiligheid, zorgen voor een gemeenschapsgevoel en leveren de groep de positieve sociale consequenties van stappen vooruit. Een geregelde dagstructuur, regelmatige groepsbijeenkomsten of het samen evalueren van de dag bij de gezamenlijke maaltijd zijn bijvoorbeeld elementaire rituelen die de dag structuur geven.

Scholing is individueel en ieder op zijn niveau, van cursussen tot volledig diploma VMBO-Mavo-Havo. De opleiding worden verzorgt door het LOI, en een aanwezige studie coach

Beroepsoriëntatie

De beroepsoriëntatie hangt samen met de ontwikkeling van de jongere. Er worden drie stappen onderscheiden:

Stap 1: Begin: in kaart brengen van de individuele probleemsituatie

Doel:

- De jongere moet het **beroepsperspectief** ontwikkelen dat het best past bij zijn niveau. Kennismaking met het thema werk, actueel profiel van de mogelijkheden om werk te verrichten, overzicht over mogelijkheden voor arbeid en ondersteuningsmaatregelen, overdracht van theoretische kennis.

Stap 2: Werk/bezigheid in het kader van projecten en niet commerciële bezigheden

Doelen:

- Leren kennen van verschillende beroepsmogelijkheden/werkzaamheden
- Training om de basisvaardigheden van het werk in te slijpen en te consolideren
- Overdracht van vaktechnische vaardigheden door praktijkervaring op te doen.

Stap 3: Nadat de interesses, capaciteiten, vaardigheden en eventuele gezondheidsproblemen in kaart zijn gebracht, volgt bemiddeling naar een geschikte stageplek bij een boer, een boswachter, een herder, een monteur, een meubelmaker, een bakker enz. uit de omgeving.

Doelen:

- **Voorbereiding** op het begin van een **opleiding**
- Start in een **georganiseerd arbeidsleven** en de structuur daarvan
- **Continuïteit** van het arbeidsgedrag

Procedures rond verdere hulp

In de periode van de hulpverlening vindt er minimaal elke zes maanden een hulpplangesprek plaats. Deze gesprekken vinden afwisselend in het eigen land en in Portugal op de projectlocatie plaats, waarbij er rekening wordt gehouden van het actuele ontwikkelingsproces van de jongere.

Inhoud van deze gesprekken zijn de actuele ontwikkelingssituatie van de jongere, het controleren van de doelen die in het begeleiding plan zijn vastgelegd, doelen voor de toekomst en perspectieven in het verdere hulpverleningsproces.

De basis voor een geslaagde hulpverlening en hulpverleningsplanning tijdens het hulpverleningsproces wordt gevormd door regelmatige inschattingen en controles van het ontwikkelingsniveau van de desbetreffende jongere. Hiertoe worden er minimaal elke zes maanden actuele ontwikkelingsrapporten opgesteld.

Het begeleiding plan kan alleen worden veranderd of aangevuld na toestemming van alle betrokkenen.

Crisisinterventie

De aard van de interventies kan van situatie tot situatie enorm verschillen. Er is niet een algemeen geldend recept. Als een jongere zichzelf in gevaar brengt wordt externe hulp

ingeroepen (bijvoorbeeld collega's, politie). De situatie wordt dan gezamenlijk tot een eind gebracht.

In het kader van conflictbehandeling wordt er open over de gebeurtenissen gesproken. Dat kan door met het kind of de jongere individueel te spreken of door - als de situatie dat toelaat - het gedrag in de groep te thematiseren om de negatieve gevolgen voor het groepsleven zo klein mogelijk te maken en het gevaar van herhaling te vermijden.

Als de crisis voortduurt en de mogelijkheden van pedagogische hulp ter plaatse niet meer toereikend zijn, wordt de betroffen persoon in ruimte en tijd gescheiden van de boerderij. Pedagogische- en therapeutische medewerker zijn aanwezig en het kind of de jongere kan zijn eigen kracht en zijn gebreken eens grondig onder de loep nemen met het oog op heroriëntatie of om pedagogische-therapeutische doelen te formuleren. Er is voldoende tijd over de situatie na te denken en deze proberen te begrijpen en er is ruimte om nieuwe perspectieven te ontwikkelen en te verhelderen. Daarna keert de jongere terug naar de boerderij.

Bijzondere gebeurtenissen die het welzijn van het kind of de jongere aantasten, zoals ernstige ziekten, verwondingen, delicten, voor langere tijd weglopen, het niet nakomen van de regels worden meteen gedocumenteerd en direct aan Jeugdzorg gemeld. Ook worden degenen die het zorgrecht hebben en de personen die deel uitmaken van het hulptraject (bijvoorbeeld rechters en verantwoordelijke instanties) geïnformeerd. Als de jongere opnieuw in Portugal een strafbaar feit pleegt wordt onderzocht of veranderingen in het project mogelijk zijn en of deze voldoende zijn.

Dit soort incidenten worden direct gemeld bij de verwijzer en of jeugdbeschermer

Het team

Om in een intensief pedagogische jongerenwoongemeenschap kwalitatief goed te kunnen werken is een hoge dichtheid aan medewerkers van wezenlijk belang. Naast de pedagogische medewerkers werken in de projecten ook lokale medewerkers en Duits-, Nederlands- of Engelssprekende medewerkers op technisch of agrarisch gebied. TELL-US/Progresso hecht er veel waarde aan dat alle medewerkers vertrouwd zijn met het Engels, omdat Engels zowel binnen het team als onder de jongeren de voertaal is.

De teams zijn als volgt samengesteld:

Monte da Lebre (Fronteiras) §1.1:

- 1 leidinggevende met een achtergrond als pedagoge (werkzaam op alle projectlocaties)
- 1 teamleider (sociaal werker, fysiotherapeut met vele jaren ervaring als begeleider in de jeugdpsychiatrie en als leidinggevende bij een vereniging voor jeugdhulpverlening)
- 6 begeleiders met diverse beroepsachtergrond (1 psychologe, 2 sociaal werkers, 1 lerares basisschool, 2 bezigheidstherapeuten)-
- 2 leraressen (werkzaam op alle projectlocaties)

- 2 nachtwakers (om en om werkzaam)
- 1 rijtherapeute (werkzaam op alle projectlocaties)
- 1 therapeute (werkzaam op alle projectlocaties)
- 2 stagiairs

Quinta do Cerro §1.2:

- 1 leidinggevende met een achtergrond als pedagoge (werkzaam op alle projectlocaties)
- 1 teamleidster (gediplomeerd pedagogisch werker en jarenlange ervaring in de jeugdhulpverlening)
- 5 begeleiders met diverse beroepsachtergrond (2 avonturen- en vrijetijdspedagogen, 1 sociaal werker, 1 ergotherapeute, 1 bezigheidstherapeut en meubelmaker)
- 2 leraressen (werkzaam op alle projectlocaties)
- 2 nachtwakers (om en om werkzaam)
- 1 rijtherapeute (werkzaam op alle projectlocaties)
- 1 therapeute (werkzaam op alle projectlocaties)
- 1 stagiaire

Nova Sembla §1.3:

- 1 leidinggevende met een achtergrond als pedagoge (werkzaam op alle projectlocaties)
- 1 teamleider (pedagoog, gespecialiseerd in avonturen- en vrijetijdspedagogie met jarenlange ervaring in de jeugdhulpverlening en metselaar)
- 5 begeleiders met diverse beroepsachtergrond (1 sociaalpedagoog, 1 avonturen- en vrijetijdspedagoge, 3 bezigheidstherapeuten)
- 2 leraressen (werkzaam op alle projectlocaties)
- 2 nachtwakers (om en om werkzaam)
- 1 rijtherapeute (werkzaam op alle projectlocaties)
- 1 therapeute (werkzaam op alle projectlocaties)
- 1 stagiaire

Op kantoor en op school zijn werkzaam:

- leidinggevende met een achtergrond als pedagoge /directie
- twee secretaresses
- twee leraressen

Elk team neemt deel aan supervisietrajecten. Er is voor de medewerkers en de leiding altijd een supervisor beschikbaar.

Vanwege de bijzondere eisen beschikken alle medewerkers over een grote professionaliteit en pedagogische competenties. In het team zijn verschillende professionele achtergronden vertegenwoordigd en alle medewerkers beschikken over gekwalificeerde ervaring in de jeugdhulpverlening.

Kwaliteitsborging

Belangrijke elementen en instrumenten van kwaliteitsborging maken deel uit van ons werk. Het gaat hierbij o.a. om:

- **Sociaalpedagogische diagnose,**
- **Participatie - inspraak van de kinderen en jongeren** m.b.t. het project (wekelijks telefonisch contact vanaf fase 2, wekelijks contact per brief met Jeugdzorg/ Jeugdbeschermer en met de ouders (fase 1), eigen mening van de jongere in de halfjaarlijkse ontwikkelingsrapporten enz.),
- Een **gestandaardiseerde documentatie over verloop en afsluiting** van het project, die ons werk **inzichtelijk** maakt en een basis vormt voor alle betrokkenen om de processen of doelen van het kind of de jongere te volgen (individuele planning van doelen, dagelijkse schriftelijke verslaglegging, wekelijks schriftelijk verslag aan Jeugdzorg en aan de ouders (fase 1) enz.),
- **Bijzondere gebeurtenissen** worden direct en op professionele wijze gemeld,
- **Gestructureerd** en planmatig verloop van de dag,
- **Permanente bereikbaarheid** voor crisisinterventie,
- **24 uur per dag toezicht**
- Eventuele **gevaarlijke situaties onderzoeken,**
- **Medewerkergerichte kwaliteitsborging**, medewerkers worden op adequate wijze voorbereid op en geschoold voor de speciale begeleidingsvormen in het buitenland. ook nemen ze deel aan **scholingen** over belangrijke en actuele thema's op het vakgebied,
- Wekelijkse **teamvergadering,**
- Regelmatige **supervisie,**

Zwijgplicht

Elke medewerker ondertekent een zwijgplichtverklaring en verplicht zich daarmee tot geheimhouding. De zwijgplicht tegenover betrokkenen is echter beperkt. De samenwerking

met ouders, Jeugdzorg en justitie vraagt een grote mate aan transparantie. De kinderen en jongeren worden hiervan op de hoogte gebracht. Dit houdt in dat alle stappen in het doorspelen van bepaalde informatie aan ouders, Jeugdzorg enz. vooraf met de jongeren warden besproken.

Literatuur

Berner, R. & Gruhler, S.: Erlebnisorientierte Maßnahmen im Rahmen der Hilfen zur Erziehung. Zeitschrift für Erlebnispädagogik Heft 9/1995, p. 22-44

Fröhlich-Gildhoff, K.: Einzelbetreuung in der Jugendhilfe. Konzepte, Prozesse und wirksame Faktoren. Münster u.a. 2003

Gennep, A.: Übergangsriten, Paris 1981

Grosser, M. & Zeremba, W.: Outdoor für Indoors - Mit harten Methoden zu weichen Zielen. Augsburg 2000

Günder, R.: Heimerziehung und Erlebnispädagogik. In: Praxis und Methoden der Heimerziehung. 1995, p. 320 - 339

Heckmair, B. & Michl, W.: Erleben und Lernen. Einstieg in die Erlebnispädagogik. München 2005

Heinrichs, H.-J.: Das Feuerland – Projekt. 1997, p. 165

Klawe, W. & Bräuer, W.: Erlebnispädagogik zwischen Alltag und Alaska, Weinheim und München 2001

Kölsch, H.: Wege moderner Erlebnispädagogik. München 1995

Kölsch, H. & Wagner, F.-J.: Erlebnispädagogik in Aktion. Lernen im Handlungsfeld Natur. Neuwied 1998.

Kölsch, H. & Wagner, F.-J.: Erlebnispädagogik in der Natur - Praxisbuch für Einsteiger". München 2004

Roeloffs, N.: Notizen zur Jugendhilfe in Russland. In: Zeitschrift für Erlebnispädagogik Heft 4/2001, p. 37

Witte, M. D.: Erlebnispädagogik: Transfer und Wirksamkeit. Möglichkeiten und Grenzen des erlebnis- und handlungsorientierten Erfahrungslernen. Lüneburg 2002

Witte, M. D.,: Intensive sozialpädagogische Einzelbetreuung im Ausland: Ethnographische Einblicke in eine umstrittene „Randkultur“ der Jugendhilfe. In: Zeitschrift für Erlebnispädagogik. Heft 5&6, p. 9-17, 2004

Witte, M. D. & Sander, U.: Intensivpädagogische Auslandsprojekte in der Diskussion, Baltmannsweiler 2006

Witte, M. D. & Sander, U.: Erziehungsresistent? „Problemjugendliche“ als besondere Herausforderung für die Jugendhilfe. Baltmannsweiler: 2006